

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — 4 fillér.

Nyitlteri közlemények garmond soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk összeköttetésben levő hird. írók árendjében részesülnek.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre — — 14 K. — f.

Hat hóra — — 7 K. — f.

Három hóra — 3 K 50 f.

Egyes számok ára 30 fillér.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS
FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetésokat, előfizetéseket s a reklámelölőket a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

A trafik.

Az elelmiszerek forgalmának bajairól mult számunkban beszéltünk. Hasonlatos ehhez a trafik, nem lehet tehát hallgatással napirendre lépünk e felett sem. Láthattuk azt a népvándorlást, mely a dohányárak árusítása alkalmával a nagytőzsde környékére megindult. Nincs az a processzió, ahova úgy tolongtak volna az emberek, mint ide. A háboru alatt a kormány háromszor emelte a dohány és szivarok árát és azért nem használt semmit. A tolongás csak olyan nagy volt, mint azelőtt. És különös, hogy csak egyedül a nagytőzsde előtt. A kis tőzsdések közül, tudomásunk szerint, legfeljebb egynek az üzletéhez kellett csendőrt kiállítani a rendfenntartás végett.

A pénzügyminiszterium, amint értesülünk, dohányjegyek behozatala által szándékozik a torlódást megszüntetni. E tekintetben még a kir. pénzügyigazgatóságok véleményeit várják. Előre megmondhatjuk, hogy a jegyrendszer nem fogja megszüntetni a bajokat, sőt újak forrásává fog válni. Mert ezután a jegyekhez azok is hozzá fognak jutni, akik életükben nem dohányoztak és éppen a jegyrendszer nem alkalmazható a dohánykiosztásban, mert ez nem olyan, mint a liszt, hogy egyenlő fejkvótát lehetne megállapítani. Vannak ugyanis nagy dohányosok, kiknek mindig a szájában van a dohány vagy a pipa. Egyik szivarról a másikra gyujtanak rá. Viszont van olyan, akinek naponta elég egy-két szivar. Hát miként fogja a pénzügyi közeg ezek között a fejkvótát meghatározni? Sehogy. Csak zugolódás és türelmetlenkedés támadna nyomában. Tehát a jegyrendről jobb nem is beszélni.

Hanem mi megmondjuk, hogy hol a hiba? Ott a hiba, hogy a vidéki nagy tőzsdések kénytelenek dohánykészletük kilencven-kilencvenöt százalékát a kistrafikosoknak kiadni, akik között azután úgy eltűnik a dohány és a szivar, hogy sem hire, sem hamva. Ne menjünk messzire, csak a lévai nagytőzsdéhez utalt kis trafikosokat nézzük meg. Egy-két, a tisztességre némileg többet adó trafikosnál látjuk, hogy a kapott trafikárut nyomban elárusítja. Azt meg is rohanják nyomban, úgy hogy csendőrnök kell őrizni a boltajtót. Azonban a többi trafikosok egyszerűen bűvész módon eltűntetik az árut. Odaugyan hiába megy valaki szivart, dohányt venni pénz-

ért, mert nincs. Különösen lévai embernek nincs, mert az nem tud vajat, tojást, csirkét, lisztet, gabonát, babot, lencsét, krumplit, bort, mézet, diót, mákot és isten tudja mit adni. Ezek az áruk úgy eltűntek a piacról, mintha soha nem is lettek volna a világon. Persze van elegendő, csak hogy nem pénzért adják ám.

Ha a főtrafikos nem könyörülne a lévai közönségen, a kistrafikosok jóvoltából még egy drága, de rossz szivarka se jutna. Ezért kérte a lévai közönség, hogy engedje meg a pénzügyigazgatóság a nagytőzsdésnek, hogy árújának legalább egy harmadrészét kicsinyben eladhassa. Mindjárt megszűnt volna a nagy dohánymizéria s nem lett volna oly tolongás.

Most végre a pénzügyi kormány is kezdi belátni, hogy ez az állapot tarthatatlan s az állami egyedáruval nem szabad a polgárság kiuzsorázásának eszközéül szolgálni. Ha már dohánymonopolium van, legalább is illendő, hogy a dohánygyártmányok a közforgalomból illetéktelen, ravasz spekulánsok által ki ne vonassanak. A kormány ennek óhajt véget vetni azáltal, hogy sorba bevonja a kistrafikosok engedélyét s helyettük hadiözvegyeknek, érdemes nyugdíjasoknak vagy rokkantoknak ad ki. Nincs szükség arra, hogy trafikengedéllyel bírjon olyan üzlettulajdonos, akinek más szakmája van. Az megél abból is; azonban lesz sok szegény özvegy és árva, akinek jó lesz a trafik, mint kegyelemkenyer.

Mint olvassuk a lapokban, sok helyen már meg is kezdtek az engedélyek bevonását. Csak helyeselni tudjuk a pénzügyminiszter intézkedését. Csak ne álljon meg féluton, hanem végig kell seperni az egész országon.

De addig is, míg valamelyes rend lesz, arra kérjük a pénzügyi hatóságokat, hogy engedjék meg a nagytőzsdéseknek, hogy készletüknek legalább egyharmadrészét kicsinyben is eladhassák a közönségnek, mert higgyék el, hogy a városi polgárság csak egyetlenegy helyről kap dohányárut pénzért, de különben is a polgárság békeidőben is innen szerezte be a szivart és dohányt magának. Magának az államnak is érdeke, hogy rend legyen, mert bizony a sok kellemetlenkedés következtében már eddig is sokan felhagytak a dohányzással. Ez pedig nem az állam érdeke.

Háború és babona.

Olyan idő, mint a mostani, a maga nagy feladataival, veszedelmeivel és szükségével kemény tusát követel meg, szellemi erőt és a lélek heroizmusát, amelynek sokan, sajnos, hijával vannak; ilyenkor ösztönszerűleg a babonával keres menedékét az ember, — ezért kapott annyira lábra a babona a háboru alatt.

Minden babona. akár indus, akár görög, akár keleti, akár amolyan mostani háborus fajta legyen. közös vonása a csodában való hit. E hit, továbbá a szerencsét hozó tárgyakhoz való ragaszkodás és az az ösztönszerű vágy, hogy ilyenekkel rendelkezünk, a világháboru borzalmai és szokatlan eseményei következtében hatalmas arányokat öltött.

Az az állandó veszedelem, amely a katonai életét a lövészárokból szakadatlanul fenyegeti, különösen hálás talaja mindenféle babonának, amely az önmagának és az egyedülállónak kiszolgáltatott katonai agyában gazdagon burjánzik, a leghetetlenebb virágokat fakasztva. A falusi katonák talizmánokkal vigasztalják önmagukat, amelyeket övéiktől kaptak és gondosan őrzött ereklyeként hordoznak, amelyektől a világért sem válnának meg egy pillanatra, mert az a balsors legjobb és legbiztosabb ellenszere. Hadiamulettek gyártására egész iparok keletkeztek, amelyek a háboru-szitotta babona óriási mérveiből valósággal tőkét kovácsolnak.

A legtöbb katonai nyakán hordja amulettjét, képpel és írással ellátott fémlémezt vagy érmeszerű függeléket, amelynek az a rendeltetése, hogy hordozóját minden földi betegség vagy veszedelem ellen megoltalmazza.

Bakáink legkedveltebb hadiamulettjei Jézus- vagy Szűz Mária-képpel ellátott lemezecskék, továbbá világító radiumkeresztcskéék vagy kis zacskók egyháziilag megszentelt füvecskékkel, amelyek szerencsét hoznak.

Különösen kedveltek a lövedékek és gránátszilánkok, amelyeket sebekből távolítottak el szerencsésen, továbbá töltő-golyók és robbantási darabkák, amelyek érmeokről, szivarkaszelencékről, igazolványi tokról, főzőedényekről, gombokról pattantak le vagy jegyzőkönyvekben akadtak fenn. Ezeknek a tárgyaknak az óvőerejéről bakáink valóságos csodákat regélnek. Nem érdektelenek az amulettekbe vésett mondások sem. Az egyik Szűz Máriás amuletten ez áll:

„Ha hordod ezt a szent jelet,
Az ellen futásnak ered.”

Egy patkóra ez a kívánság volt bevésve:

„Hordd ezt a csaták tűzében,
Akkor visszajössz te éppen.”

A Szent Borbála képét mutató egy tűzeramuletten ez volt olvasható:

„Szent Borbála, légy mindig velünk,
Segíts minket, — győzd le ellenünk.”

A borzalmas háboru, amelynek résztvevői óráról-órára ezerféle veszélynek vannak kitéve, magától értetődőleg felélesztette bennük azt a törekvést, hogy a sorsot és a szerencsét a maguk pártjára hódítsák.

Ha egy csapattest legénységét megmoztoznak, a leghihetlenebb dolgokat találják a katonáknál, amelyeket a veszedelmek elleni óvszerekként hordanak maguknál.

A szerencsegyűrűk különös népszertűségnek örvendenek. Ilyen gyűrűket olyasféle felírásokkal, hogy „Harcon át a győzelemhez”, „Hadiszerencse”, „Isten óvjon” stb. a háboru első idejében a mögöttes területről szállítottak a frontra. Ma már minden zászlóaljnal vannak katonák, akik szerencsegyűrűket gyártanak és bajtársaiknak eladják.

Nem ritkán találni katonáknál golyók és fegyverek elleni óvszerként ugynevezett „Golyóáldás” t. Példa kedvéért közöljük a Kárpátokban elesett egyik katonánál talált „Golyóáldás” szövege: „Kedves unokaöcsémnek a világháboruba utra valóul adtam minden ellenség és betegség ellen. A rád irányzott lövedékek változtassák meg irányukat. Imádkoztam Istenhez és imámat meghallgatta. Viseld e sorokat mindig magadnál és akkor életed meg lesz óva. Nagybátyád, János”

A patkó, mint a szerencse szimbóluma, szintén nagy szerepet játszik. A cikkíró maga tapasztalta, hogy egy gyalogos két felszedett régi patkót állandóan hátizsákjában tartott. Az egyiket azelőtt találta, hogy a XVIII. menetzászlóaljjal Zomborból távozott, a másikat egy zborovi utcán.

Nevezetes, hogy a négylevelű lóhere csodás hatásában való hit a háboruban ismét a régi erővel éledt fel. Sokan vannak, akiknek, mielőtt a táborba vonultak, gyöngéd kezek négylevelű lóherét nyújtottak át áldást-hozó amulettként.

Az a [rég]i balhit, hogy szerencsétlen napok és szerencsétlen számok vannak, amelyek emberek és események sorsát döntik el, a cikkíró ezredében is fogható formát öltött.

Nyilvánvaló, hogy a jelenlegi háboru, csak úgy, mint az emberiségnek minden nagyobb megrázkódtatása, kedvez a babonának nemcsak a táborban levő katonaságnál, hanem a mögöttes területen levő polgári lakosoknál is.

Az a sok babonás legenda, amely a fronton fogamzik meg, megfeyjthető abból a miszticizmusból, amely eltölti a katoná életét, akinek mindig készen kell állania a halálra.

Bármennyire különöseknak tessenek is ezek a babonás szokások és erkölcsök, néprajzi tekintetben mégis igen érdekesek és a katoná együgyű gondolkodásmódjáról tesznek tanuságot.

Gyakran hallani azt az állítást, hogy a babona ott kezdődik, ahol a hit megszűnik; a valóságban azonban a hit az, amely a hitnél régiebb babonában gyökerezik, — lévén a babona, Grimm szerint, tisztára a legalacsonyabbrendű háziszükségletre szánt vallás.

A jelenlegi háborus időkben általában azt a tapasztaltuk, hogy a babona közeli viszonyban áll a valláshoz és a vallásossághoz. Kiderült, hogy a vallás és az istenfeyelem olyan időkben, amikor a babona nagyobb mértéket ölt, jobban él a lelkekben.

Goethe mondja: „A babona az embernek lényétől elválaszthatatlan. A babona az élet költészete.”

A sértéstartó gazdák figyelmébe!

Az Országos Közélemezési Hivatalt vezető m. kir. miniszter ur 56974/1918. VI. számú rendeletével az *Országos Sertésforgalmi Irodát* bizta meg a hadsereg és az ország zsirellátásának biztosítása vegett szükséges ipari hizlalási akció megszervezésével és lebonyolításával, felhatalmazva az irodát, hogy a hizlaláshoz kellő sovány sertésanyagot *sükség esetén rekvirálás útján szerezzze meg.* Az Országos Sertésforgalmi Iroda felhatalmazást nyert arra is, hogy mindazon állattartóknak (tenyésztőknek), kik soványsertéseiket a rekvirálás elkerülése végett az alább kitűzött határideig önként felajánlják, amennyiben azok az iroda által alkalmasoknak találtnak és tényleg átvétnek, saját hizlalásuk elmaradása folytán elvesztett hasznuk kárpótlásául a *maximális áron felül elősúlyért kilogrammonként 1 korona prámiumot fizeszen.*

Felhívjuk ennél fogva mindazon állattartókat (tenyésztőket), akik páronként legalább 100 kg. súlyu soványsertésekkel rendelkeznek hogy soványsertés-állományukat *legelősebb folyó évi március 10.-ig* az Országos Sertésforgalmi Iroda II főosztályának (Budapest, V. Sas-utca 27. szám) saját érdekükben önként ajánlják fel, mert a felajánlás elmulasztása esetén soványsertés állományuk a *legszigorúbb rekvirálás keres-tülvitelével* fog megszereztni s esznek a fenti, anyagi előnyt nyújtó prámiumtól. A bejelentésnek a valósághoz híven tartalmaznia kell a sertések darabszámát, életkorát, az átvészeltés mérvét, a páronkénti átlagsúlyt s annak megjelölését, hogy a sertések miskaroltak és herétek-e? Mihelyt a páronként 100 kg. súlyt elérték, bejelentendők azon sertések is, melyek jelenleg páronként 100 kgon alul vannak. A fenti prámium az ilyen sertések után csak akkor fizettnek, ha azok bejelentése legkésőbb folyó évi április hó 30. ig megtörténik és ha e bejelentett sertések az iroda által alkalmasoknak találtnak és tényleg átvétnek. 20 darabon aluli tételek nem jelentendők be. Azok a mezőgazdasági hizlalók, akik korábban is rendszeresen foglalkoztak hizlalással, tehát megfelelő hizlalo teleppel rendelkeznek, sertésbejelentésükkel egyidejűleg ajánlatot tehetnek arra, hogy a birtokukban lévő beállításra alkalmas soványsertéseket a szükséges takarmány kiutalása ellenében önmaguk hizlalják ki megállapítandó feltételek mellett. Az Országos Sertésforgalmi Iroda az összes figyelembe jöhető körülmények gondos mérlegelése és felettes hatóságának irányítása alapján esetről-esetre fogja a beérkező ajánlatokat elbíralni.

Az Országos Sertésforgalmi Iroda nyomatékosan figyelmezteti a gazdákat, hogy *soványsertéseiket a kitűzött határideig önként ajánlják fel,* nemcsak azért, mert ezáltal jelentékeny anyagi előnyhöz jutnak és elkerülik a szigorú rekvirálással járó kellemetlenségeket, hanem azért is, mert az iroda a jövőben a soványsertések szállítást engedélyezni nem fogja s így a felajánlást elmulasztó gazdák amugy sem értékesíthetik majd más módon sertéseiket.

Különfélék.

— **Nemzeti érdekeink érvényesítése.** Wekerle miniszterelnök érdekes nyilatkozatot tett a közigazgatási tisztviselők élethosszig való kinevezéséről, melyhez azért ragaszkodik, hogy így egy emberöltőn át biztosítva legyen a közigazgatás magyar nemzeti jellege; azután majd következhetik az államosítás. Ugyancsak nemzeti érdekeink érvényesítése szempontjából fogjuk követelni Dalmácia visszacsatolását. Végül határozott kijelentést tett arra nézve is hogy a lengyel kérdésben és a német kereskedelmi szerződésekben is a nemzeti érdekek érvényesítése a kormány legfőbb célja. Ugyanily megnyugtató nyilatkozatot tett Sztéryni kereskedelemügyi miniszter a váunió kérdésében, a melyről szó sem lehet, mert közzgazdasági függetlenségünket még a velünk szövetségben élő államokkal is megfogjuk őrizni.

— **Kitüntetések.** *Ferenz Salvador* főherceg, mint az osztrák Vörös Kereszt egylet és a magyar szent korona országai Vörös Kereszt egyletének védnökhelyettese a királytól átruházott hatáskörében — a háboru alatt a katonai egészségügy körül szerzett kiváló érdemeik elismeréséül vármegyénk területén ujabban a következőket tüntette ki: Vörös Kereszt hadiékítményes II. oszt. diszjelvényt kaptak: *Bottka Zoltáné*, önk. ápolónők főnöknője. *Aranyosmarót*, özv. gróf *Coudonhove Kunóné*, hölgybiztosztág elnöknője, *Zseliz*, — *Fuhrmann Andor*, vörös kereszt választmány ügyvezető alelnöke, *Aranyosmarót*, — *Huberth Béla*, kórházvezető, *Körmöczbánya*. — dr. *Kenessey Kálmán* orvos, *Zseliz*, — *Mailáth Istvánné*, vörös kereszt választmány ügyvezető elnöke, *Aranyosmarót*. — A Vörös Kereszt hadiékítményes ezüst diszjermét kaptak: *Baitz Lipótné*, *Czangó Lászlóné*, *Fekete Vera*, *Gruy E'elka*, dr. *Horváth Józsefné*, *Koczab Vilmosné*, *Maresányi Elvira*, *Marsányi J. Jan*, *Radó Irén*, *Rudnyánszky Olga*, *Szakalós Boriska*, dr. *Török Mórné*, *Virág Teréz*, *Belicza Margit*, *Fekete Maria*, *Flórián Trajáné*, *Guggenberger Lajosné*, *Király Margit*, *Linkmann Klára*, *Mittelmann Tivadarné*, *Nizsnik Béláné*, *Randik Anna*, *Seefranz Emi.* *Szigeti Mihályné*, *Vidats Elemérné*, dr. *Wildmann Jenóné* önk. ápolónők, *Tekala Mihály*, felügyelő altiszt. — A Vörös Kereszt hadiékítményes bronz diszjermét kaptak: *Baumli M. Apparitia*, *Schéda M. Clélia* betegápoló irlalmas nővérek.

— **Hőseink hadialbuma.** A cs. és kir. 26-ik gyalogezred, amelynek keretébe tartozik a mi vármegyénk is, — a világháboru emlékére és haditetteinek megörökítéséül egy hadialbumot szándékozik kiadni. Ezért az ezred parancsnoksága lapunk útján is felkéri mindazokat akik az ezred harcaiban résztvettek, hogy a tulajdonaikban levő hadifelvételeket, naplójegyzeteket, érdekes tábori lapokat, valamint az elesett és eltűnt hősök fényképeit és rövid élettörténetét az ezred pótzászlóalj-parancsnoksága címére. *Esztergomba*, megküldeni sziveskedjenek. Az ezred minden adatot köszönettel viszatjuttat.

— **A Léván létesítendő honvéd- emlék** és a Szurmai alap javára tegnap rendezett műsoros estélyről egyelőre csak annyit irhatunk, hogy az estély minden tekintetben várakozáson felül s a legfényesebben sikerült. Reszletes méltatását lapunk jövő számában fogjuk közölni.

— **A Kath. Kör. közgyűlése.** A lévai Kath. Kör. mult vasárnap délután, saját helyisége nagytermében tartotta évi rendes közgyűlést, *Dodek János* igazgató elnöke mellett; *Szakács Viktor* plébanost egészségi állapota akadályozta elnöki tiszte betöltésében. Mielőtt az igazgató — évi jelentésében — beszámolt volna a Kör mult évi működéséről *Kuller Ferenc* segédlelkész sikerült beszédben ismertette a nagyszámban megjelent tagok előtt, a kath. sajtó pártolása érdekében megindult országos mozgalmat és lelkes szavakkal buzdította a tagokat a kath. sajtó támogatására. Az igazgatói jelentés szerint a Kör a mult év lefolyása alatt 6 választmányi gyűlést tartott; a felvett tagok száma — 1917-ben 36 volt; elköltözött 6, kilépett 2, meghalt 8 tag. Ez idő szerint a Körnek van: 16 alapító, — 5 tiszteletbeli, 36 vidéki, 1 partoló és 289 rendes, — vagyis összesen: 347 tagja. Alapító tagok lettek ujabban: dr. *Csernoch János* hercegprímás, dr. *Kmoskó Béla*, dr. *Vlcsék Ferenc*, *Kuller Ferenc* és *Borosányi Béla*. A közgyűlés folyamán üdvözlő tavrát menesztetett *Báthy László* érseki helynökhöz, mint a Kath. Kör. teledhetlen megalapítójához és diszelnökéhez. A tagoknak több, mint fele katonai szolgálatot teljesít; ez a körülmény adja magyarázatát annak, hogy a jövő évi költségvetésben a kiadás 942 kor. 81 fillérral fölülmulja a bevételt. A hiányt, a tagsági díjak felemelése helyett, a tagok önkéntes adományával véli a vezetőség pótolni. A közgyűlés a Kör összes tisztviselőinek jegyzőkönyvileg elismerő köszönetet szavazott buzgó fáradozásáért. Az 1918-ik évre egyhangulag választmányi tagok: *Andruska*

Andor Bodó Sándor, Bódogh Lajos, Borecsányi Béla, Csernák Izidor, Guba János, Iványi András, ifj. Klain Ödön, Kuller Ferenc, Kostyék József Nappel Peterné Nyúly József, Ondrejkovics Adolf, Peterné János, dr. Porubszky Géza, Presztolianszky Béla, Stugel József, Tokody István, Thuróczy János és Varga János.

— **Alakuló-gyűlést** tart a lévai róm. kath. egyházi ének egyesület a Kath. Kör. termében f. hó 5-én (kedden) este 6 órakor. A gyűlésre az elnökség ez uton is meghívja az érdeklődő kath. híveket.

— **A közéletmezés** biztosítása céljából a termést, mint értesülünk, már az aratásnál foglalja le a kormány, mely az ipari cikkeket is maximálni fogja, amire nézve meg is történtek az első intézkedések. Két nagy fontosságú dolog ez; itt az ideje, hogy mindkettőben erős kézzel rendet tartsen a kormány, mert, sajnos, a jó termés dacára közéletmezésünket szűkebbre kellett szorítanunk; ruha és lábbeli dolgában pedig immár csakugyan csehül vagyunk. Megelégedéssel fogadjuk tehát a kormány nyilatkozatokat s reméljük, hogy most már legalább a közel jövőben nem fogunk annyi aggodalmat kiállni a kenyér és ruha miatt.

— **Gyász hírek.** Mély részvétellel vesszük a gyász hírt, hogy *empfner* Jakabné szül. Klopfer Mária Kempfner Jakab, köztisztviselőben álló lévai kereskedő neje 1918 évi február hó 25-én 74 évében, boldog házasságának 52. évében hosszú szenvedés után elhunyt. A megboldogult hűt tetemeit f. hó 27-én, helyezték örök nyugalomra a gyászoló család, nagy számú jóbarát részvételével. Halálát ferjén kívül hat fia és leánya, unokái, dédunoka és kiterjedt rokonság gyászolja. Béke poraira!

Sümegh János, városunkból Selmezbányára származott polgártársunkat súlyos vesztés érte, a mennyiben neje *Sümegh* Jánosné szül. Irmiler Margit f. évi február hó 21-én életének 39-ik, boldog házasságának 17. ik évében hosszú szenvedés után jobblétre szenderült. Hittetését nagy részvétel mellett f. hó 23-án helyezték örök nyugalomra. Nyugodjék békeben!

— **A nők választójogosultsága.** *Spády* Adél a vidéki feministák szervező titkára ma, délután 4 órakor, a városháza közgyűlési termében a női választói jogról előadást fog tartani, amelyre lapunk utján is felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **A nyolcadik hadikölcsön** kibocsátására, értesülésünk szerint, megkezdtek az előmunkálatokat. A kibocsátás időpontja még nincs megállapítva, a pénzüzetek azonban már elfogadják előjegyzéseket az új hadikölcsönre. Az általános helyzetnek kedvező megítélésére vall, hogy a nyolcadik hadikölcsönre már is jelentékeny összegű előjegyzéseket eszközölnék.

— **Az új nyári idő.** A kormány az utolsó két esztendő tapasztalatai alapján, különösen a világitással való takarékosagra tekintettel, a folyó évben is el fogja rendelni, hogy az április 1-től virradó éjjel az órák egy órával előbbre igazítandók. Szeptember 15-én az órák ismét egy órával visszaigazítandók lesznek.

— **Ismeretterjesztő előadás.** Mult vasárnap este 6 órakor a kath. kör. nagytermében zsufozásig betöltött közönség jelenlétében tartott meg az előző évekről anynyira megkedvelt ismeretterjesztő előadások újabb sorozata. Az érdekes műsor minden száma *Kuller* Ferenc főrendezőnek művészi érzékéről tanuskodott, akinek úgy harmónium-, mint fuvolajátékát őszinte elismeréssel honorálta a közönség. *Heckmann* István szülő-énekével aratott nagy sikert. A minden szám után meg-megújuló taps volt a hallgatóság tetszésének legszebb jele. *Mrász* Margit dr. *Krüger* Aladárnak: *Itélet* című költeményét remekül szavalta; a közönség áhitattal hallgatta minden szavát. *Oberth* Kálmán tanítójelölt mostani fellépésével csak fokozta az előző szerepléseiben szerzett hálás elismerést. A vetített képek bemutatásával elért kiváló siker is *Kuller* Ferencnek

ügyességét és szakértelmét dicséri. A változatos műsor végén a közönség a himnusz énekelte. — A mai előadás műsora: 1). Harmónium-megnyitó, előadja: *Kuller* Ferenc 2). Holló: A hős. Szavalja: *Reindl* Janka. 3). Hegedű-szóló. Előadja: *Heckmann* István harmónium kísérettel. 4). Vetített képek „Magyarország”-ról, előadja: *Fekete* József, vetíti: *Kuller* Ferenc. 5). Gács: Honvédek. Szavalja: *Reindl* Janka. 6). Kavatina a „Bűvös vadászból” éneklő: *Bartos* Mária, harmónium-kísérettel.

— **Tartalékos tisztek aktiválása.** A honvédelmi miniszter rendelete szerint a háború alatt a katonasámból tisztek hivatásos állományába való áthelyezésnél csak a tartalékos tisztek és tisztjelöltek jöhetnek tekintetbe, akik az egyévi önkéntesi tényleges szolgálatot 1913–1914-ben, vagy később kezdték meg. Csak azokkal a pályázókkal tisztek kivétel, akiknek a hivatásos katonatisztek állományába való áthelyezése kiváló alkalmasságuk és érdemük alapján különösen kívánatos és ténylegesítésük határozott nyereséget jelent.

— **A sertések rekvirálása.** A közéletmezési miniszter felhívást küldött a hatóságoknak, szólítsák fel a sovány sertést hizláló gazdákat, hogy állatállományukat bocsássák az Országos Sertésforgalmi Iroda rendelkezésére. A közéletmezési miniszter azoknak a gazdáknak, akik önként ajánlják fel sovány sertéseiket, különként külön egy korona jutalmat ad. Ha azonban ez az akció nem sikerül, akkor a földművelésügyi miniszterrel történt megállapodás szerint az egész országban rekquirálni fogják a sovány sertéseket. A közéletmezési miniszter az erre vonatkozó rendeletet is elküldte a vármegyék alispánjainak. Az átvételi idő letelte után a még szükséges sovány sertéseket hatósági uton fogják rekquirálni. Ezen esetben azonban a hizlálási hasznából való részesedésre a sertéstulajdonosok nem tarthatnak számot. A sovány sertések önkéntes felajánlásának határidejét, módját és feltételeit a közeli napokban fogják megállapítani.

— **A Legjobb Könyvek sikere.** Kevés vállalkozás lett népszerűvé olyan rövid idő alatt, mint a *Legjobb Könyvek*. Pár nap múlva jelenik meg tizedik száma és eddigi kilenc füzte is elég volt arra, hogy a magyar közönséggel ezt a páratlan regénygyűjteményt megkedveltesse. Nem is csoda, mert ami érdekfeszítő és emellett irodalmi alkotása van a világirodalomnak, az mind helyett kap a legjobb magyar írók mellett a *Legjobb Könyvekben*. A tizedik szám *Conan Doyle*-nak legszenzációsabb detektív regényét. *A Sátán kutyáját* tartalmazza. Egyes szám ára 60 fillér.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1918. évi febr. hó 24-től 1918. évi marc. hó 3-ig.

Születés.

| A szülők neve | A gyermek neve | A gyermek neve |
|-------------------------|----------------|----------------|
| Bojsza József Márkly E. | leány | Katalin E. |

Házasság.

| Volegény és menyasszony neve | Vallása |
|-------------------------------|----------|
| Szankovits Loránt Hengeter K. | r. kath. |

Halálozás.

| Az elhunyt neve | Kora | A halál oka |
|------------------|---------|----------------|
| Kämpfner Jakabné | 74 éves | Aggk. elmezav. |
| Povraznyik Mária | 80 éves | Tüdővész |
| Kristóf János | 65 " | gyomorrák |
| Tóth János | 17 " | Tüdővész |

Nyilvános köszönet

Mindazon jóbarátok és ismerősök, kik felejtethetetlen halottunk özvegy *Maly* Pálné elhunyt alkalmából szíves részvételükkel fájdalomukat enyhíteni szívesek voltak, fogadják ezuton is hálás köszönetünket.

Léva, 1918. február hó

A gyászoló család.

Jótékonyság.

A lévai izr. nőegylet ujabban a következő adományok érkeztek: A Lévai T. karékpenztártól 50, — Wertheimer Vilmos-nétől, Hontvarsányból, 10 korona amely kegyes adományokért a nevezett egyesület elnöksége lapunk utján is hálás köszönetét nyilvánítja.

A munkások tudószanatóriumára ujabban a következő adományok folytak be: a Lévai Takarékpénztártól 100, — Nagysáró, Kissáró, Szódó, Nemesoroszi községektől a jegyzők utján egyenkint 20–20 — Goldstein Henriktől 50, — Kovács Sándortól 10 K. — Az eddig befolyt összeg: 1798 korona.

Feladási hirdetmény.

Oszlány község (Bars vm.) volt urbéres birtokossága 1918. évi március hó 18-án délelőtt 10 órakor a község házában tartandó nyilvános árverésen kizárólag zárt írásbeli ajánlatok utján eladja a tulajdonát képező erdőnek 1915., 1916. és 1917. évi vágás területein kihasználásra kijelölt mintegy 1500 drb. tölgyfából vevő által termelendő tölgyhaszonfát.

Kikiáltási ár:

21—30 cm. középméretű rönköért m³-ént 45 kor.

31—40 cm. középméretű rönköért m³-ént 55 kor.

41—50 cm. középméretű rönköért m³ ént 75 kor.

51— feljebb cm. középméretű rönköért m³-ént 85 kor.

Az átmérők kéreg nélkül mérve értendők. Banaatpénz 5000 korona.

A fenti banaatpénzzel felszerelt és 1 koronás bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlatok, melyekben vevő kijelenteni tartozik, hogy az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti, az árverés napja előtti napon, vagyis 1918. évi március hó 17-én délután 6 óráig adandók be az alólírt urb. elnökéél. — Később beérkező, valamint becsaron alóli ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Az ajánlatok a kikiáltási ár százalékában teendők.

Az eladás alá kerülő faanyag nagygyróczi vasuti állomástól 8–10 km. re fekszik.

Az árverési és szerződési feltételek Oszlány község volt urbéreseinek elnökénél, az aranyosmaróti m. kir. járási erdőgondnokságnál és a besztercebányai m. kir. áltami erdőhivatalnál tekinthetők meg.

Oszlány, 1918. évi február hó 24.

Mixa Károly
urb. elnök.

1395–1918 szám.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy az országos szénbizottság a folyó évben úgy kíván gondoskodni a csépléshez és az őszi szántáshoz szükséges szénmennyiségről, hogy a lehetőséghez képest minden termelő idejekorán jusson a szükséges szénmennyiség birtokába.

Annak a megállapítása, hogy kinek, mikor és mily mennyiségű szénre van szüksége, összeíró izek utján fog történni.

Felhívom ez okból mindazokat a gazdákat, akiknek 200 magyar, illetve 150 katonai hold, vagy ennél nagyobb a gabonával bevetett területük és széntüzelésre berendezett cséplőgéjük van, hogy a két egyenlő példányban kitöltendő összeírási izek átvétele céljából Kúcsra József h. város-gazdánál (városház I. emelet 6 ajtó) legkésőbb március hó 15. ig jelentkezzenek.

Az izek kitöltésére és elküldésére vonatkozó utasítások az izeken olvashatók s azok pontos betartása a gazdáknak érdekében áll.

Léva, 1918. évi február hó 27.

Bódogh Lajos,
polgármester

